

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 18/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av fastighetsskattelagen, av 30 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen samt av 14 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 30 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 september 2013 regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av fastighetsskattelagen, av 30 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen samt av 14 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (RP 76/2013 rd), och den 19 september 2013 remitterade riksdagen regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 30 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (RP 102/2013 rd) till finansutskottet för beredning.

Utskottet beslöt att sambehandla ärendena.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Jukka Vanhanen och finansråd Elina Pylkkänen, finansministeriet

- chefsjurist Matti Merisalo och ledande expert Helena Hynynen, Skatteförvaltningen
- jurist Johanna Aho, Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry
- sakkunnig Heidi Lettojärvi, Finsk Energiindustri rf
- ekonomisk expert Helena Pentti och jurist Minna Tanska, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- chefsekonomist Jukka Kero, Finlands Fastighetsförbund rf
- organisationschef Juha Saarimäki, Finlands Egnahemsförbund rf
- ordförande Jari Suominen, Finska vindkraftföreningen rf
- specialforskare Teemu Lyytikäinen, VATT Statens ekonomiska forskningscentral.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Esbo stad
- Helsingfors stad
- Vanda stad
- Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter (MTK)

- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- Finlands Kommunförbund
- Skattebetalarnas Centralförbund rf
- miljöministeriet

Dessutom har Finlands näringsliv rf, Centralhandelskammaren och Företagarna i Finland meddelat att de ingenting har att invända mot ärendet (RP 76/2013 rd).

REGERINGENS PROPOSITIONER

Regeringens proposition RP 76/2013 rd

Det föreslås i propositionen att fastighetsskattelagen, lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen och lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter ska ändras.

Enligt förslaget ska de bestämmelser i fastighetsskattelagen enligt vilka 14 kommuner i huvudstadsregionen och dess kransområden är förpliktade att för obebyggda byggplatser bestämma en skatteprocentsats som är minst en procentenhet högre än den allmänna fastighetsskatteprocentsats som tillämpas i kommunen ändras så att skatteprocentsatsen för obebyggda byggplatser ska vara minst 1,5 procentenhet högre än den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen. Den maximala procentsatsen ska vara 3 procent som för närvarande. Det föreslås dessutom att de bestämmelser ska slopas enligt vilka de nämnda kommunerna kan avstå från att ta ut förhöjd fastighetsskatt för en byggplats som gränsar till en av samma ägare ägd byggplats där en bostadsbyggnad som ägaren själv använder för permanent boende är belägen.

Lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen föreslås bli ändrad så att det till de bestämmelser som gäller beskattningsvärdet för fastigheter fogas bestämmelser om det åldersavdrag som ska göras på återanskaffningsvärdet för konstruktioner som hör till ett vindkraftverk och om beskattningsvärdets minimibelopp. Åldersavdraget föreslås bli 2,5 procent i stället för det avdrag på 10 procent som för närvarande tillämpas i fråga om konstruktioner som hör till ett vindkraftverk. Beskattningsvärdet för konstruktioner som hör till ett vindkraftverk som är i bruk

ska anses vara minst 40 procent av återanskaffningsvärdet i stället för nuvarande 20 procent.

Lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter föreslås bli ändrad så att Skatteförvaltningen ska kunna ge de kommunala myndigheterna mera omfattande uppgifter om fastigheter och om grunderna för fastighetsbeskattningen än för närvarande. Det föreslås att uppgifterna ska kunna ges för kommunernas registerförvaltning och bevakningen av skatteta-garnas rätt.

Avsikten är att lagarna ska träda i kraft så snart som möjligt. Fastighetsskattelagen och lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen ska tillämpas första gången vid fastighetsbeskattningen för 2014.

Regeringens proposition RP 102/2013 rd

I propositionen föreslås det att lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen ändras. I propositionen föreslås en sänkning av den maximala storleken på det årliga åldersavdraget från byggnadens återanskaffningsvärde som görs vid beräkningen av beskattningsvärdet för ett bostadshus som är i bruk. Beskattningsvärdet föreslås uppgå till minst 30 procent av återanskaffningsvärdet i stället för nuvarande 20 procent.

Propositionen är en del av en åtgärdshelhet genom vilken kommunernas fastighetsskattebas ska stärkas.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och ska tillämpas första gången när beskattningsvärdena för 2013 bestäms. Ändringarna inverkar således första gången på fastighetsbeskattningen vid beskattningen för 2014.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet beslutade sambehandla propositionerna RP 76/2013 rd och RP 102/2013 rd. Den senare propositionen gäller uteslutande 30 § 4 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen som också behandlas i RP 76/2013 rd. Ändringsförslagen kan således behandlas tillsammans, vilket är ändamålsenligt.

Utskottet föreslår att RP 76/2013 rd godkänns med ändring och att RP 102/2013 rd förkastas.

Båda propositionerna ingår i en åtgärdshelhet för att stärka kommunernas fastighetsskattebas. Ändringsförslagen i RP 76/2013 gäller fastighetsskattelagen, lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen samt lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter. Propositionen RP 102/2013 gäller som ovan konstaterats lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen.

Förslagen innehåller vissa enskilda frågor som avviker något från varandra men deras syfte är allmänt taget att förenhetliga beskattningen eller att eliminera brister som har iakttagits i nuläget. De flesta förslagen bottnar dessutom i en separat utredning, statsrådets principbeslut om det bostadspolitiska åtgärdsprogrammet för 2012-2015, utredningsman Lauri Tarastis rapport "Tuulivoimaa edistämään" (ANM:s publikationer 21/2012, 24.4.2013) samt finansministeriets utredningsprojekt (VM036:00/2012) och dess förutredning "Kiinteistöjen arvostamisperusteiden kehittämistarve kiinteistöveroituksen" (20.6.2013). I fråga om effektbedömningarna nämns Teemu Lyytikäinens empiriska undersökning från 2009¹, även om fastighetsbeskattningens styreffekter tillsvidare har undersökts sparsamt i Finland.

Utskottet anser att förslagen är motiverade och att deras verkningar går i rätt riktning, och

anför allmänt taget inga anmärkningar mot dem. Eftersom utskottet beslutade sambehandla propositionerna bör 30 § 4 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen dock preciseras så att som värdet av ett bostadshus anses minst 30 procent av återanskaffningsvärdet och som värdet av de byggnader och konstruktioner som avses i 1 mom. 4 och 5 punkten minst 40 procent av återanskaffningsvärdet.

Utskottet diskuterade också möjligheten att inkludera fastighetsskatten i förskottsuppbörden. I så fall skulle den inflyta jämnare och mer förutsägbart också ur de skattskyldigas synvinkel och engångsbetalningarna skulle inte bli lika betungande. Det skulle ha betydelse särskilt för låginkomsttagare med egnahemshus på en stor tomt.

Tanken har enligt vad utskottet erfar aktualiserats också i projektet för utveckling av fastighetsbeskattningen, men Skattestyrelsen har inte tillstyrkt den. Numera tas skatter och avgifter av engångsnatur inte längre ut som engångsavgifter utan som förskottsuppbörd, vilket har visat sig vara en fungerande utväg (YLE-skatten).

Utskottet anser det behövt att propositionen ses över en gång till och föreslår ett uttalande (*Utskottets förslag till uttalande*).

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 1 och 3 i proposition RP 76/2013 rd utan ändringar,

godkänner lagförslag 2 i proposition RP 76/2013 rd enligt propositionen, men 30 § 4 mom. med följande ändringar (Utskottets ändringsförslag),

förkastar regeringens proposition RP 102/2013 rd och

godkänner ett uttalande (Utskottets förslag till uttalande).

¹ Lyytikäinen, T. (2009): "Three Rate Property Taxation and Housing Construction", Journal of Urban Economics 65, 305-313.

Utskottets ändringsförslag

Lagförslag 2

30 §

Beskattningsvärdet för byggnader och konstruktioner

(1—3 mom. som i RP)

Som värdet för en byggnad eller en konstruktion som är i bruk ska trots 1 mom. anses minst 20 procent av byggnadens eller konstruktionens återanskaffningsvärde. *Som värdet för ett bo-*

stadshus ska dock anses minst 30 procent av återanskaffningsvärdet och som värdet för de byggnader och konstruktioner som avses i 1 mom. 4—6 punkten (utesl.) minst 40 procent av återanskaffningsvärdet.

Utskottets förslag till uttalande

*Riksdagen förutsätter att finansministeriet separat utreder möjligheten att inkludera fastighetsskatten i förskotts-
uppbörden. En bedömning i saken ska föreläggas finansutskottet under 2014.*

Helsingfors den 18 oktober 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Pentti Kettunen /saf
medl. Pertti Hemmilä /saml
Jouko Jääskeläinen /kd
Timo Kalli /cent
Sampsa Kataja /saml
Anneli Kiljunen /sd
Mikaela Nylander /sv
Heli Paasio /sd
Kari Rajamäki /sd

Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Sari Sarkomaa /saml
Jouko Skinnari /sd
Kauko Tuupainen /saf
Kari Uotila /vänst
Ville Vähämäki /saf
ers. Johanna Karimäki /gröna
Eero Reijonen /cent
Anne-Mari Virolainen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.